

مقطع تحصیلی: کاردانی ■ کارشناسی □ رشته: مهارت مشترک ترم: سال تحصیلی: ۱۳۹۸ - ۱۳۹۹

نام درس: کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات نام و نام خانوادگی مدرس: نیلوفر رهنمایی
آدرس email مدرس: niloofar.rahnamaee@gmail.com تلفن همراه مدرس: آی دی تلگرام @nrhnamaee

جزوه درس: کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات مربوط به هفته : چهارم ■ پنجم □ ششم □
text: دارد □ ندارد □ voice: دارد □ ندارد □ power point: دارد □ ندارد □
تلفن همراه مدیر گروه :

با سلام

نکته جهت تاکید دوباره: امتحان تئوری این درس به صورت چهارگزینه ای از **تمامی فصلهای** کتاب کاربرد فناوری اطلاعات نوشته جعفر نژاد قمی به صورت سراسری توسط دانشگاه جامع از ۱۴ نمره گرفته می شود.

جامعه‌ی اطلاعات

فصل ۴

اهداف آموزشی

پس از مطالعه‌ی این کتاب توانایی‌های زیر را کسب خواهید کرد:

- ✓ با مفهوم جامعه و تکامل جامعه‌ی بشری آشنا می‌شوید.
- ✓ ویژگی‌های جامعه‌ی اطلاعاتی و توصیف آن را درک می‌کنید.
- ✓ زیرساخت جامعه‌ی اطلاعاتی را خواهید شناخت.
- ✓ مدل توسعه‌ی فناوری اطلاعات را درک خواهید نمود.
- ✓ کار از راه دور و مشاغل مرتبط با آن را خواهید شناخت.
- ✓ سواد اطلاعاتی و الگوی توسعه‌ی آن را خواهید شناخت.

دانشگاه جامع علمی کاربردی

تعریف جامعه:

- جامعه شناسان تعاریف متعددی را از جامعه ارائه می دهند:
- جامعه جمعی از ذرات انسانی است که در رابطه ی متقابل یا پیچیده قرار دارند. صورت واقعی این هیات اجتماعی متنوع و متعدد است و عوامل گوناگونی موجب تشکیل آن می شود.
 - جامعه دسته ای از مردم است که برای نیل به اهداف عام المنفعه در حال همکاری هستند.
 - جامعه مجموعه ای از افراد است که گرد هم آمده اند و "مناسبات در روابط" محکمی در بین آن ها حاکم است. این روابط به وسیله ی مقررات و مؤسسات یا نهادهای اجتماعی مستحکم شده و برای اجزا و حفظ آن ها ضمانت اجرایی وجود دارد.

64

دانشگاه جامع علمی کاربردی

علم جامعه شناسی:

- علم جامعه شناسی از قرن ها قبل و توسط کسانی چون سقراط، افلاطون، ابن خلدون و سایر فلاسفه دیگر بنیان نهاده شده است.
- برای علم جامعه شناسی تعاریف متعددی وجود دارد مثل:
- جامعه شناسی علم قوانین کلی پدیده های اجتماعی است که خود حاصل عمل تاریخی و واقعیات اجتماعی پیچیده ای است که بصورت کلی اخذ شده و در قالب قانون درآمده است.
- به طور کلی جامعه شناسی علمی است که در رابطه با روابط انسان ها و زندگی گروهی آن ها مطالعه می کند و به عبارت بهتر علم جامعه است.

65

دانشگاه صنعتی شاهرود

دگرگونی های اجتماعی:

دگرگونی های اجتماعی معمولا در سه بعد بروز می کند:

1. دگرگونی شکل و ریخت جامعه نظیر کوچک شدن روستاها در اثر مهاجرت روستائیان به شهرها و بزرگ شدن شهرها
2. دگرگونی در نهادهای اجتماعی شامل دگرگونی در نهاد خانواده نظیر پدرسالاری، زن سالاری و...
3. دگرگونی در نهادهای اجتماعی شامل:
دگرگونی در نهاد خانواده- دگرگونی در نهاد اقتصاد- دگرگونی نهادهای آموزشی-
دگرگونی در نهاد حقوق- دگرگونی در نهاد حکومت- دگرگونی در کم و کیف
ارتباط و پیوند متقابل نهادها

66

دانشگاه صنعتی شاهرود

منشاء تغییرات در جامعه:

منشاء تغییرات دو دسته هستند:

1. ارادی
2. غیر ارادی شامل جنگ ، رشد علوم و فنون ، عوامل جمعیتی ، وقایع طبیعی ، تغییر در دانش و فرهنگ

67

دانشگاه جامع علمی کاربردی

دسته بندی جوامع بشری:

- جوامع اولیه مبتنی بر جمع آوری آذوقه و انجام شکار (انسان های نخستین)
- جامعه ایلیاتی همراه با اهلی کردن حیوانات و اقتصاد شبانی
- جامعه روستایی مبتنی بر کشاورزی
- جوامع شهری همراه با افزایش جمعیت و ایجاد قانون
- جامعه صنعتی مبتنی بر صنعت
- جامعه اطلاعاتی مبتنی بر اطلاعات

68

دانشگاه جامع علمی کاربردی

تاثیر فناوری اطلاعات بر وجوه مختلف جامعه:

از سال ۱۹۷۰ مطرح شده است و به ویژه در نیمه دوم دهه ۱۹۹۰ مورد توجه واقع شد.

تعریف جامعه اطلاعاتی:

جامعه اطلاعاتی مبتنی بر نوآوری های چشمگیر فناوری در پردازش، نگهداری و انتقال اطلاعات و تأثیر آن در وجوه مختلف حیات اجتماعی است.

69

دانشگاه جامع علمی کاربردی

تأثیر فناوری اطلاعات بر وجوه مختلف جامعه اطلاعاتی:

- جامعه اطلاعاتی بر پایه اقتصاد مبتنی بر اطلاعات (در مقابل اقتصاد مبتنی بر کالا)
- جامعه ی اطلاعاتی بر پایه تغییرات شغلی و ایجاد مشاغل مبتنی بر اطلاعات
- جامعه ی اطلاعاتی مبتنی بر شبکه های اطلاعاتی که مکان های مختلف را به هم وصل می کند.
- جامعه ی اطلاعاتی مبتنی بر تغییر و تحولات فرهنگی

70

دانشگاه جامع علمی کاربردی

ویژگی های جامعه اطلاعاتی:

- جامعه اطلاعاتی ارائه کننده ی مدلی نوین از جامعه است که در آن:
- مفاهیم سنتی آموزش، کسب و کار، اقتصاد و تجارت در آن متحول شده اند.
- ارزش های اطلاعاتی جایگزین ارزش های مادی می شود.
- اطلاعات به سرعت تولید و در اختیار همه قرار می گیرد.
- فعالیت های کاری بیشتر در پردازش اطلاعات است تا در تولید صنعتی و کشاورزی.
- پردازش ها به صورت الکترونیکی انجام می شود .
- نحوه ارتباط و تعامل انسان ها تغییر می کند.
- شاخص های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و روش های مدیریت و سازماندهی متحول می گردد.

71

زیرساخت های فنی، اجتماعی جامعه اطلاعاتی:

محققان برای استقرار جامعه اطلاعاتی عوامل بسیاری را بیان می کنند که مهمترین آن ها به شرح زیر است:

- **زیر ساخت های ارتباطات از راه دور:**

زیرساخت ارتباطی بیان کننده شبکه هایی است که به طور فیزیکی انتقال ارتباط را تامین می کنند و بیشتر ناظر به وجه سخت افزاری تحقق جامعه اطلاعاتی است.

جامعه کشاورزی با راه های شوسه آسفالت شناخته می شدند و جامعه صنعتی با لوله کشی های نفت و گاز ، باشد که جامعه اطلاعاتی را با زیرساخت های فیبر نوری و مخابراتی معرفی کرد.

72

زیرساخت های فنی، اجتماعی جامعه اطلاعاتی (ادامه):

- **زیرساخت های مرتبط با دانش:**

بیشتر ناظر به اندیشه خلاق و خیرگی متخصصان، اندیشمندان و فناوری است که بازیابی، پردازش و فراوانی دانش را به عهده دارند.

- **زیرساخت های فناوری رابط اطلاعات:**

بیشتر ناظر به محیط حقوقی و پیمان های مناسبی است که نحوه ارتباط و همزیستی داده های مختلف و کاربری آن ها را مهیا می سازد.

73

مدل توسعه فناوری اطلاعات:

این مدل با همکاری چند مؤسسه بین المللی معتبر برای توسعه فناوری اطلاعات در کشورهای در حال توسعه فراهم شده است و شامل ۵ مؤلفه میباشد:

1. توسعه ی زیر ساخت:

- ایجاد شبکه ی ارتباطی مناسب
- توسعه ی دسترسی همگانی

2. توسعه ی منابع انسانی:

- آموزش و تربیت متخصصان
- افزایش مهارت های فنی در کاربران
- افزایش قابلیت های کارآفرینی

74

مدل توسعه فناوری اطلاعات (ادامه):

3. توسعه سیاست ها (محیط حقوقی، قوانین نظارتی و خط مشی های اجرایی):

- تدوین سیاست های شفاف و جامع
- توسعه چهارچوب قانونی و نظارتی
- حقوق مالکیت معنوی
- نظام مالیاتی عادلانه

4. توسعه محتوا و کاربرد:

- توسعه کاربردهای بخشی و فرابخشی در زمینه های بهداشت و درمان الکترونیک، تجارت الکترونیک، آموزش الکترونیک، دولت الکترونیک و ...
- بومی سازی کاربردها (از لحاظ زبان مورد استفاده و...)

75

مدل توسعه فناوری اطلاعات (ادامه):

- توسعه دسترسی همگانی به کاربردها
- 5. توسعه نهادها:
- ایجاد و توسعه ی شرکت های کوچک و متوسط (SME) Small Medium Enterprise
- ایجاد و توسعه اینکوباتورها (مراکز رشد) Incubator
- تأمین مالی و اعتبارات
- حمایت از افزایش کارایی و اثربخشی نهادها
- ایجاد دسترسی به بازارهای محلی و بین المللی برای بخش خصوصی

76

مدل توسعه فناوری اطلاعات (ادامه):

